

tilbyder os en Havn, ganske vist ikke af samme Størrelse som Thyborøn Havn, men en Havn, der fuldt ud er ligesaa tilfredsstillende, synes det, ligesaa stor som en af de to ved Hirtshals, af Kommissionen foreslaaede Havne, og tilbyder at ville bygge den for 7,200,000 Kr., medens Havne-Kommissionen ikke kunde komme lavere ved Hirtshals, naaget — det beder jeg ærede Medlemmer lægge Mærke til — man der kunde gaa ud fra, at man kom til at bygge paa fast Bund, medens man i Sammerbugten selvfølgelig har samme Sandbund som hovedsagelig hele Veien fra Slagen til Esbjerg, end til $17\frac{1}{3}$ Mill. Kr. Nu siges det her, at denne Havn med 6000 Fod lange Moler kan bygges for 7,200,000 Kr. Det vækker strax nogen Mistanke, at de Ting ikke kunne forholde sig aldeles rigtigt, thi hvis den Mand, der har projekteret dette Anlæg, virkelig havde Ret, hvis han saae saa meget skarper og klarere og kunde kalkulere saa meget rigtigere end de forøvrigt meget dygtige Mænd, der sad i Bestyrelsen af Kommissionen, maatte han for længe siden være kommet frem med sit Forslag og vilde have haft en ganske glimrende Chance til at gjøre Forretning. Men ser man lidt nøiere til, gaar det med dette Forslag som med et andet Forslag, der er noget ældre, og som blev bragt i Udførelse af de samme Mænd. Han sigter til, nemlig de bekendte meget dygtige hollandske Vandbygningsingeniører, som jeg vil ikke sige have lavet Projektet til Havnen ved Mundingen af Nordsjøkanalen, der gaar ned til Amsterdam, men det har været dem forelagt, de have haft deres Andel i dette. Men denne Havn, der blev paabegyndt i Halvfjerdsferne, og som blev færdig for ca. 10 Aar siden, den var projekteret ligesom her til 14 $\frac{1}{2}$ Millioner og konstrueret tilnærmelsesvis paa samme Maade, som man tænker sig Molerne her konstruerede, meget slanke og svagt funderede. Men Nordsjøen forstod Uret, den respekterede ikke de forøvrigt, jeg gjentager det, meget dygtige hollandske Ingeniører — de kunde dog se feil — den væltede Molerne omkuld og Resultatet blev, at da Havnen blev færdig, havde den kostet 28 Millioner i Stedet for 14 $\frac{1}{2}$. Nu vil jeg ikke anse det for saa overordentlig klogt, om vi begynde med — i alt Fald at vælte Haand til — et Anlæg, der er baseret paa en lignende Konstruktion som den, der ved den hollandske Havn, viste sig aldeles uholdbar, idet vi ikke tør forudsætte, at vi i Sammerbugten have bedre eller gunstigere Vilkaar for en Havns Holdbarhed end dem, som Hollænderne led under derne. Det viser sig ogsaa, at overalt, hvor man gjør Forsøg

paa at bygge Havne eller gjør Overslag til Havneanlæg under lignende Forhold som her, kommer man op til de samme Priser, som Bestyrelsen af Kommissionen har regnet efter med Hensyn til deres Molebygning, og jeg skal blot tillade mig at nævne et Par Exempler derpaa. Ved Amsterdam kostede saaledes de store nye Havnemoler, da de vare endelig færdige, 1,970 Kr. pr. løbende Fod, det oprindelige Overslag var kun 1,300. Ved Boulogne, hvor der er lignende Anlæg, kostede de 2,230 Kr. pr. løbende Fod, paa Thynefloden 2,170 Kr., ved Delaware i Nordamerika 2,090. Jeg skal ikke forsætte med disse Tal, det, jeg vilde paavise, det er, at det Beløb, man kommer til, naar man vil regne, hvad det koster at bygge Havnemoler, der skal modstaa det uhyre Tryk, som Bølgerne der ville kunne udøve med Baalandsvind, bliver et Par Tusinde Kroner pr. løbende Fod, saaledes at man i Virkeligheden kommer til at slutte sig til Kommissionens Beregning, der for Hirtshals beregner — ved Thyborøn er det noget dyrere — til henholdsvis 1,860 og 1,950 Kr. pr. løbende Fod af den østre og vestre Havn. Gaar man ud fra dette Tal, ca. 1,900 Kr. pr. løbende Fod, og undergiver det her foreliggende Projekt en lille Overhaling paany, kommer man til det Resultat, at naar der beregnes anstændigere Priser — dermed mener jeg saadanne Priser, som det er sandsynligt, at Projektet kan udføres for under nogenlunde gunstige og heldige Forhold — maa man ikke regne anderledes. Jeg maa maafte indsthyde den Bemærkning, at i en Retning er jeg ikke saa ganske enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, naar han siger, at man nu har Bevisligheder for, at Projektet lader sig udføre; jeg har nogen Tvivl om, at det overhovedet lader sig gjøre at bygge en Havn ved Sammerbugten; men det skal jeg lade staa. Vil man imidlertid gaa ud fra saadanne Enhedspriser, som der er Sandsynlighed for, at man under gunstige Forhold kan faae gjort dette Anlæg for, kommer man til 15 $\frac{1}{2}$ i Stedet for 7,200,000 Kr.

Saa kommer det næste Spørgsmaal for Havnens Vedkommende. Har den saa nogen Udset til at kunne holde sig ikke alene rent teknisk set, saa at det ikke gaar den, som det gif Havnen ved Amsterdamkanalen, at Molerne falde omkuld, men paa den Maade, at den kan holde sig nogenlunde fri for Tilsliding. Der er et ganske eiendommeligt Forhold med Hensyn til Sammerbugten, som den Kommission, jeg har omtalt, paa en vis Maade har paavist, det vil sige: de have givet Anhydninger deraf; den har ikke draget